

Analýza vplyvov na podnikateľské prostredie

Názov materiálu: Návrh poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Juraja ŠELIGU, Milana VETRÁKA, Gábora GRENDĽA, Jany ŽITŇANSKEJ a Miroslava KOLLÁRA na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 90/2016 Z. z. o úveroch na bývanie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Predkladateľ: Ministerstvo financií Slovenskej republiky

3.1 Náklady regulácie

3.1.1 Súhrnná tabuľka nákladov regulácie

Tabuľka č. 1: Zmeny nákladov (ročne) v prepočte na podnikateľské prostredie (PP), vyhodnotenie mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov.

Nahradte rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia, ktorá je povinnou prílohou tejto analýzy a nájdete ju na [webovom sídle MH SR](#), (ďalej len „Kalkulačka nákladov“):

TYP NÁKLADOV	Zvýšenie nákladov v € na PP	Zníženie nákladov v € na PP
<i>A. Dane, odvody, clá a poplatky, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality</i>	0	0
<i>B. Iné poplatky</i>	0	0
<i>C. Nepriame finančné náklady</i>	210 000	N/A
<i>D. Administratívne náklady</i>	22 214	0
<i>Spolu = A+B+C+D</i>	232 214	0
<i>Z toho</i>		
<i>E. Vplyv na mikro, malé a stredné podn.</i>	N/A	N/A
<i>F. Úplná harmonizácia práva EÚ (okrem daní, odvodov, ciel a poplatkov, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality)</i>	0	0
VÝPOČET PRAVIDLA 1in2out:	IN	OUT
<i>G. Náklady okrem výnimiek = B+C+D-F</i>	232 214	N/A

3.1.2 Výpočty vplyvov jednotlivých regulácií na zmeny v nákladoch podnikateľov

Tabuľka č. 2: Výpočet vplyvov jednotlivých regulácií (nahradte rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov):

P.č.	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie (dôvod zvýšenia/zníženia nákladov na PP)	Číslo normy (zákona, vyhlášky a pod.)	Lokalizácia (§, ods.)	Pôvod regulácie: SR/EÚ úplná harm./EÚ harm. s možnosťou voľby	Účinnosť regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov spolu	Počet subjektov MSP	Vplyv na 1 podnik. v €	Vplyv na kategóriu dotk. subjektov v €	Druh vplyvu In (zvyšuje náklady) / Out (znižuje náklady)
1	Priebežné spracovanie predčasne splatených úverov na bývanie	90/2016 Z. z.	§ 18 ods. 2	SK	01.07.23	veriteľ podľa osobitného predpisu (najmä banky a pobočky zahraničných bánk)	28	N	0	22 214	In (zvyšuje náklady)
2	Zdroje na poskytnutie ďalších úverov a zníženie počtu nesplácaných úverov	90/2016 Z. z.	§ 18 ods. 2	SK	01.07.23	veriteľ podľa osobitného predpisu (najmä banky a pobočky zahraničných bánk)	28	N	0	0	Out (znižuje náklady)
3	Prispôsobenie informačných systémov novému systému predčasného splácania úverov na bývanie -	90/2016 Z. z.	§ 18 ods. 3	SK	01.07.23	veriteľ podľa osobitného predpisu (najmä banky a pobočky zahraničných bánk)	28	N	7 500	210 000	In (zvyšuje náklady)

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na zmenu nákladov

Osobitne pri každej regulácii s vplyvom na PP zhodnotenom v tabuľke č. 2 uveďte doplňujúce informácie tak, aby mohol byť skontrolovaný spôsob a správnosť výpočtov. Uveďte najmä, ako ste vypočítali vplyvy a z akého zdroja ste čerpali početnosti (uveďte aj link na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete). Jednotlivé regulácie môžu mať jeden alebo viac typov nákladov (A. Dane, odvody, clá a poplatky, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality, B. Iné poplatky, C. Nepriame finančné náklady, D. Administratívne náklady). Rozčleňte ich a vypočítajte v súlade s metodickým postupom.

Vo schválenom poslanceckom návrhu zákona, ktorý obsahuje 1 reguláciu bolo identifikovaných 8 vplyvov na podnikateľské prostredie, z ktorých 2 znižujú náklady a 6 zvyšuje náklady pre dotknuté subjekty. Predmetom kalkulačky nákladov sú stanovené 3 základné vplyvy, a to 2 súvisiace so zvýšením a 1 súvisiaci so znížením nepriamych finančných nákladov a administratívnej záťaže pre subjekty, ako sú veritelia podľa zákona č. 90/2016 Z. z. o úveroch na bývanie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“), pričom počet MSP v rámci tejto skupiny veriteľov nie je známy. Konkrétne vplyvy, ktoré boli špecifikované sú zahrnuté v 3 základných vplyvoch a sú popísané v nasledujúcom texte.

Kalkulačka nákladov obsahuje 3 všeobecne opísané vplyvy z dôvodu, že na základe stanoviska Slovenskej bankovej asociácie (SBA) nie je možné presne vyčíslit' náklady na jednotlivé konkrétne vplyvy na podnikateľské prostredie. Odhad nákladov komplikuje skutočnosť, že v súčasnosti nie je možné odhadnúť, aké bude reálne využívanie tejto legislatívnej zmeny na strane klientov, aké nastavenie interných procesov majú jednotlivé banky a aké zaviedli, aká je miera automatizácie jednotlivých procesov a spôsob realizácie požadovaných zásahov do informačných systémov a pod. Pričom zisťovanie niektorých údajov z konkrétnych bánk by mohlo podliehať bankovému tajomstvu.

Z uvedeného dôvodu hodnoty uvedené v analýze na podnikateľské prostredie podľa SBA predstavujú ich kvalifikovaný odhad získaný na základe implementácie obdobných legislatívnych zmien v minulosti. SBA odhaduje, že náklady jednej banky na zmeny spojené s metodickými zmenami, administráciou novej povinnosti a zásahmi do informačných systémov predstavujú rádovo minimálne desiatky, ale pravdepodobnejšie až stovky tisíc eur. Náklady sektora potom budú predstavovať súčet nákladov jednotlivých dotknutých bánk.

Je však potrebné poznamenať, že už v súčasnosti môže klient – dlžník, splatiť úver na bývanie predčasne prakticky kedykoľvek, legislatívna zmena zavádza len princípy, kedy je to pre dlžníka bez náhrady skutočne vynaložených nákladov súvisiacich s predčasným splatením úveru na bývanie, max. vo výške 1% z predčasne splatenej sumy úveru na bývanie. Z toho vyplýva, že banky by mali mať systém na predčasné splatenie funkčný ešte pred legislatívnou zmenou, pričom zvýšené náklady si vyžaduje jeho prispôbenie na nové podmienky zavedené príslušnou legislatívou.

Na základe výpočtu Kalkulačky k Analýze vplyvov na podnikateľské prostredie vid' tab. č. 1 sa predpokladá zvýšenie Administratívnych nákladov na podnikateľské prostredie (IN) vo výške 22 214 Eur a nepriamych finančných nákladov na úpravu informačných systémov (IN) vo výške 210 000 Eur, spolu teda 232 214 eur. Zníženie Administratívnych nákladov na

podnikateľské prostredie a nepriamych finančných nákladov (OUT) aktuálne nie je možné špecifikovať vzhľadom na nedostatok podkladových informácií.

Administratívne a technické zabezpečenie činnosti

Zahrňa 6 samostatných vplyvov, ktoré zvyšujú nepriame finančné náklady a administratívne náklady v oblasti administratívy a technického zabezpečenia činnosti.

Poslanecký návrh zákona zakazuje veriteľovi podľa zákona požadovať od spotrebiteľa akýkoľvek poplatok, sankciu alebo náhradu nákladov, ak predčasné splatenie úveru na bývanie nepresiahne výšku 30% istiny tohto úveru na bývanie v jednej alebo viacerých splátkach počas kalendárneho roka. Spotrebiteľ má pritom právo uskutočniť splátku každý kalendárny mesiac jedenkrát. Na realizovanie uvedeného ustanovenia je potrebné zavedenie primeraných postupov a podmienok pre veriteľa pri možnom zvýšení počtu mimoriadnych splátok zo strany spotrebiteľa. Tento proces môže predstavovať zvýšenie nepriamych finančných nákladov a administratívnej záťaže dotknutých subjektov, ktorými sú všetci veritelia oprávnení poskytovať úvery na bývanie, ktorých predpokladaný počet je 28. Frekvencia plnenia povinností je približne raz mesačne, avšak konkrétna frekvencia a výška nákladov, ktorú nie je v súčasnosti možné určiť a bude závisieť od jednotlivých dlžníkov a ich finančnej situácie a počte žiadostí o predčasné splatenie úveru.

Vplyv - Prispôsobenie informačných systémov novému systému predčasného splácania úverov na bývanie

1. Nastavenie informačných systémov

Predmetná regulácia zvyšuje nepriame finančné náklady veriteľov poskytujúcich úvery na bývanie, pokiaľ ide o informačné systémy. Veriteľ skôr ako začne vykonávať a plniť predmetnú reguláciu je povinný nastaviť informačné systémy podľa nových požiadaviek legislatívy. Bez ich zmien a zásahov do informačných systémov by veritelia nemohli uvedenú reguláciu plniť. Frekvencia plnenia nastavenia informačných systémov pre veriteľov je jednorázová činnosť predtým ako začnú vykonávať a plniť predmetnú reguláciu. Výšku týchto nákladov odhadujeme na 210 000 Eur.

Vplyv – Priebežné spracovanie predčasne splatených úverov na bývanie

2. Podanie žiadosti o predčasné splatenie

Spracovanie podania o predčasné splatenie úveru zvyšuje nepriame finančné náklady a administratívnu záťaž veriteľov. Žiadateľom o predčasné splatenie je spotrebiteľ, ktorý má záväzok (dlh) voči veriteľovi vo forme úveru na bývanie. Žiadateľ je povinný požiadať o predčasné splatenie v súlade s podmienkami uvedenými v návrhu zákona a podmienkami banky pričom banka nemôže žiadať od žiadateľa o predčasné splatenie žiadny poplatok, sankciu alebo náhradu nákladov a to ak žiadateľ žiada o predčasné splatenie jedenkrát za mesiac. Z dôvodu predpokladaného zvýšenia žiadostí o predčasné splatenie, najviac zasiahnutí zmenou budú zamestnanci veriteľov poskytujúci úvery na bývanie, keďže veritelia sú povinní mať vytvorený aparát a postupy na vybavovanie a zaznamenávanie žiadostí o predčasné

splatenie. Tí budú mať za povinnosť každú žiadosť o predčasné splatenia zaevidovať a viesť evidenciu. Tieto náklady a administratívna záťaž veriteľom budú vznikať pravidelne raz za mesiac. Nie je možné odhadnúť počet žiadostí o predčasné splatenie u jedného veriteľa z dôvodu, že počty žiadostí sa budú meniť na mesačnej báze a niekedy môžu mať rastúcu a inokedy zasa klesajúcu tendenciu aj v dôsledku zmien úrokových sadzieb. Konkrétna výška nákladov bude závisieť od konečného počtu žiadostí o predčasné splatenie úveru na bývanie, čo v súčasnosti nie je možné vyčíslit'.

3. Administratíva a náklady na vybavenie

Náklady na vybavenie predčasného splatenia a zabezpečenie administratívnych činností pri predčasnom splatení predstavujú zvýšenie nepriamych finančných nákladov. Na to aby bola kvalifikovane zabezpečovaná administratívna činnosť pri predčasnom splatení úverov, veritelia musia disponovať dostatočným počtom kapacít, technického vybavenia a musia mať zavedené postupy vykonávania administratívnej činnosti. Zamestnanci musia byť taktiež zaškolení na nové podmienky a procesy. Uvedené má za následok zvýšenie finančných nákladov veriteľov. Z vyššie uvedeného dôvodu sa predpokladaná zvýšenie nákladov na zabezpečenie administratívnych činností a nákladov na vybavenie žiadosti o predčasné splatenie, ktoré sa nedá presne vyčíslit'. Uvedené predpokladá zvýšenie nákladov okrem iného aj na mzdy, na zabezpečenie školení a technické vybavenie nových zamestnancov. Frekvencia plnenia povinností je približne raz mesačne, resp. zaškolenie raz ročne. Avšak konkrétna frekvencia administratívnej záťaže pri vybavovaní žiadostí o predčasné splatenie a s tým spojené činnosti bude na mesačnej báze a bude závisieť od jednotlivých spotrebiteľov úveru na bývanie a počtu žiadostí o predčasné splatenie úveru na bývanie. Podotýkame však, ako už bolo vyššie uvedené, že už v súčasnosti môže dlžník splatiť úver na bývanie predčasne kedykoľvek, nová legislatíva zavádza len princípy, kedy je to pre dlžníka bez náhrady skutočne vynaložených nákladov, čiže banky by mali mať systém na predčasné splatenie funkčný už pred zmenou legislatívy.

4. Prepočítanie nového splátkového kalendára

Predmetná regulácia zvyšuje nepriame finančné náklady a administratívnu záťaž veriteľov poskytujúcich úvery v prípadoch prepočítania nového splátkového kalendára. V prípade žiadosti o predčasné splatenie úveru veriteľovi vyplýva povinnosť prepočítať zostatok istiny, resp. úrokov. Taktiež je povinný nastaviť pri predčasnom splatení buď skrátenie obdobia splácania alebo zníženie výšky splátok (podľa voľby dlžníka). Všetky potrebné údaje je následne veriteľ povinný uviesť spotrebiteľovi v novom splátkovom kalendári a evidovať v systéme. Pričom vytvorenie nového splátkového kalendára je potrebné z dôvodu informovanosti spotrebiteľa o jeho zostávajúcich záväzkoch voči veriteľovi. S uvedenými činnosťami súvisí aj povinnosť veriteľa uchovávať dokumentáciu za účelom ochrany dlžníka a veriteľa. Frekvencia plnenia uvedených činností a vynakladanie nákladov na túto činnosť bude na mesačnej báze, avšak ide len o veľmi hrubý odhad, nakoľko sa nedá presne špecifikovať aký bude počet predložených žiadostí o predčasné splatenie úveru za dané obdobie u jedného veriteľa.

5. Informačná povinnosť voči dlžníkovi

V súvislosti s predčasným splatením úveru na bývanie vyplýva veriteľovi povinnosť informovať spotrebiteľa o spôsobe vybavenia žiadosti a novom splátkovom kalendári. Vykonávaním uvedených činností prichádza pre veriteľa k zvýšeniu nepriamych finančných nákladov, ako aj administratívnej záťaže. Veriteľ môže informovať spotrebiteľa buď v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu (napr. cez aplikáciu internetbankingu). Pri vykonávaní uvedenej činnosti sa predpokladá zvýšenie nepriamych finančných nákladov a administratívnej činnosti, ktorú nemožno určiť z dôvodu, že predpokladaná frekvencia vykonávania činnosti na mesačnej báze je približná a bude závisieť od konkrétnych prípadov a počte žiadostí o predčasné splatenie úveru.

6. Strata na úrokoch alebo jeho časti

Predmetná regulácia zvyšuje nepriame finančné náklady bánk z dôvodu, že ak klient využije návrhom právnej úpravy danú možnosť splatiť úver predčasne, tak banka stratí finančnú čiastku, ktorú by bola získala na úrokoch v prípade ak by nedošlo k predčasnému splateniu. Tieto finančné zdroje majú dlhodobý charakter a za tieto finančné zdroje banky platia dohodnutú cenu – úrokovú sadzbu. Podľa stanoviska SBA predmetná regulácia prináša pre veriteľa zvýšenie finančných nákladov z hľadiska riadenia likvidity, trhového rizika, ako aj predpokladaného výnosu. Frekvencia straty na úrokoch alebo jeho časti, čiže zvyšovania finančných nákladov a jej výška sa nedá presne vyrátať nakoľko uvedené bude záležať od počtu predložených žiadostí o predčasné splatenie úveru za dané obdobie u jedného veriteľa. V tejto súvislosti však poznamenávame, že predčasne splatené finančné prostriedky môžu banky ďalej umiestňovať, a to aj vo forme ďalších úverov. Pri rastúcich úrokových sadzbach môže dôjsť aj k efektu, že z týchto finančných prostriedkov budú banky realizovať vyšší úrokový výnos, ako by tomu bolo pri pôvodných úveroch.

Vplyv - Zdroje na poskytnutie ďalších úverov a zníženie počtu nesplácaných úverov

7. Zníženie počtu možných nesplácaných úverov

Predmetná regulácia znižuje nepriame finančné náklady a administratívnu záťaž veriteľov poskytujúcich úvery v prípade predčasného splatenia úverov. Predčasné splatenie úveru na bývanie prináša pre veriteľa získanie financií zo splatených úverov čo predstavuje nový zdroj financií na iné využitie, ako už bolo uvedené v bode 6 a zníženie počtu možných nesplácaných úverov a s tým súvisiacich vynaložených nákladov veriteľa na administratívu s nesplácaním úverov (napr. náklady na upomienky a na administratívne činnosti vykonávané pri nesplácaní úverov). Predpokladaná frekvencia vykonávania administratívnych činností súvisiacich so znížením počtu možných nesplácaných úverov, ako aj výška zníženia finančných nákladov sa nedá aktuálne presne určiť..

8. Zdroje na poskytovanie ďalších úverov

Regulácia zaviedla pre veriteľov možnosť zníženia nepriamych finančných nákladov predčasným splatením úveru od spotrebiteľov a tým získaním financií, ktoré môžu veritelia využiť ako ďalší zdroj na poskytovanie úverov alebo vykonávanie iných obchodov, ako už bolo uvedené v bode 6 a 7. Predpokladaná frekvencia vykonávania administratívnych činností súvisiacich so získaním zdrojov, financií, ako aj výška zníženia finančných nákladov sa nedá v súčasnosti určiť. Jej frekvencia sa predpokladá na mesačnej báze z dôvodu, že bude závisieť od konkrétnych prípadov a počte žiadostí o predčasné splatenie úveru.

3.2 Vyhodnotenie konzultácií s podnikateľskými subjektmi pred predbežným pripomienkovým konaním

Uvedte formu konzultácií vrátane zdôvodnenia jej výberu a trvanie konzultácií, termíny stretnutí. Uvedte spôsob oslovenia dotknutých subjektov, zoznam konzultujúcich subjektov, tiež link na webovú stránku, na ktorej boli konzultácie zverejnené.

Uvedte hlavné body konzultácií a ich závery.

Uvedte zoznam predložených alternatívnych riešení problematiky od konzultujúcich subjektov, ako aj návrhy od konzultujúcich subjektov na zníženie nákladov regulácií na PP, ktoré neboli akceptované a dôvod neakceptovania.

Alternatívne namiesto vyplňania bodu 3.2 môžete uviesť ako samostatnú prílohu tejto analýzy Záznam z konzultácií obsahujúci požadované informácie.

Vzhľadom k tomu, že ide o Návrh poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Juraja ŠELIGU, Milana VETRÁKA, Gábora GRENELA, Jany ŽITŇANSKEJ a Miroslava KOLLÁRA na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 90/2016 Z. z. o úveroch na bývanie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý bol schválený v skrátanom legislatívnom konaní NR SR dňa 28. júna 2023 a vyšiel v Zbierke zákonov 1. júla 2023, predmetný návrh poslancov nebol predmetom riadneho legislatívneho procesu a predpokladáme, že neboli uskutočnené konzultácie s podnikateľskými subjektmi v požadovanom rozsahu.

3.3 Vplyvy na konkurencieschopnosť a produktivitu

Dochádza k vytvoreniu resp. k zmene bariér na trhu?

Bude sa s niektorými podnikmi alebo produktmi zaobchádzať v porovnateľnej situácii rôzne (napr. špeciálne režimy pre mikro, malé a stredné podniky tzv. MSP)?

Ovplyvňuje zmena regulácie cezhraničné investície (príliv/odliv zahraničných investícií resp. uplatnenie slovenských podnikov na zahraničných trhoch)?

Ovplyvní dostupnosť základných zdrojov (financie, pracovná sila, suroviny, mechanizmy, energie atď.)?

Ovplyvňuje zmena regulácie inovácie, vedu a výskum?

Ako prispieva zmena regulácie k cieľu Slovenska mať najlepšie podnikateľské prostredie spomedzi susediacich krajín EÚ?

Konkurencieschopnosť:

Na základe uvedených odpovedí zaškrtnite a popíšte, či materiál konkurencieschopnosť:

zvyšuje   nemení   znižuje

Produktivita:

Aký má materiál vplyv na zmenu pomeru medzi produkciou podnikov a ich nákladmi?

Na základe uvedenej odpovede zaškrtnite a popíšte, či materiál produktivitu:

zvyšuje   nemení   znižuje

3.4 Iné vplyvy na podnikateľské prostredie

Ak má materiál vplyvy na PP, ktoré nemožno zaradiť do predchádzajúcich častí, či už pozitívne alebo negatívne, tu ich uveďte. Patria sem:

- a) sankcie alebo pokuty, ako dôsledok porušenia právne záväzných ustanovení;
- b) vplyvy súvisiace so žiadosťami o alebo prijímaním dotácií, fondov, štátnej pomoci a čerpaním iných obdobných foriem podpory zo strany štátu, keďže sú sprievodným javom uchádzania sa či získania benefitov, na ktoré nie je právny nárok priamo zo zákona, ale vzniká na základe prejavu vôle dotknutého subjektu;
- c) regulované ceny podľa zákona č. 18/1996 Z. z. o cenách;
- d) iné vplyvy, ktoré predpokladá materiál, ale nemožno ich zaradiť do častí 3.1 a 3.3.

Návrh zákona môže mať negatívny vplyv na finančné náklady veriteľov podľa zákona o úveroch na bývanie v prípade nedodržania povinností stanovených v návrhu zákona. Národná banka Slovenska ako dohľadový orgán môže v rámci dohľadu uložiť opatrenie na nápravu alebo sankciu, ktorej peňažné vyjadrenie sa pohybuje pre fyzickú osobu do výšky 3 000 eur a pri opakovanom a závažnom zistení nedostatku až do výšky 10 000 eur a pre právnickú osobu do výšky 70 000 eur a pri opakovanom a závažnom nedostatku až do výšky 300 000 Eur. Národná banka Slovenska pri určovaní výšky peňažnej sankcie prihliada na viacero faktorov, ako sú napríklad, závažnosť, trvanie porušenia, predchádzajúce porušenia a pod.